

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Код: ФП4 (ОПП «Управління персоналом і економіка праці»).
2. Назва: Економіка праці.
3. Тип: обов'язковий.
4. Рівень вищої освіти: I (бакалаврський).
5. Рік навчання, коли пропонується дисципліна: 2.
6. Семестр, коли вивчається дисципліна: 3-4.
7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 8.
8. Прізвище, ініціали лектора, науковий ступінь, посада: Мазур Наталія Олексіївна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.
9. Результати навчання: після вивчення дисципліни студент повинен бути здатним:
  - визначати та аналізувати основні показники кількості та руху працівників підприємства;
  - аналізувати взаємозв'язок між трудовим процесом і його результатами та працездатністю працівника, його особистими і кваліфікаційними характеристиками;
  - аналізувати особливості організації робочих місць щодо їх оснащення засобами і предметами праці, планування і обслуговування;
  - визначати показники продуктивності праці та відшукувати резерви підвищення продуктивності праці на підприємстві;
  - користуватися системою норм праці;
  - обирати та застосовувати форми і системи оплати праці, визначати розмір заробітної плати за основними тарифними системами оплати праці.
10. Форми організації занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.
11. Дисципліни, що передують вивченню зазначеної дисципліни: основи економіки, мікроекономіка, макроекономіка, статистика, основи бізнесу.
12. Зміст курсу: Праця як провідний чинник економічної діяльності. Особливості розрахунку основних показників кількості та руху працівників. Якість робочої сили. Працездатність людини. Організація праці. Трудовий процес і його основні елементи. Організація робочих місць. Поділ і кооперування праці. Умови праці. Колективно-договірне регулювання трудових відносин. Робочий час працівника. Затрати робочого часу і методи їх вивчення. Нормування праці. Продуктивність праці. Доходи працездатного населення. Тарифна система оплати праці. Оплата праці. Преміювання працівників. Державне регулювання заробітної плати.
13. Рекомендовані навчальні видання:
  1. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник. К. : Знання, 2006. 559 с.
  2. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посібник. Київ : Кондор, 2006. 432 с.
  3. Економіка праці : / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
  4. Тимош І. М. Економіка праці : навч. посібник. Тернопіль : Астон, 2001. 347 с.
  5. 06-05-72 Методичні рекомендації до самостійного вивчення та виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Економіка праці» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 051 Економіка / Н. О. Мазур – Рівне : НУВГП, 2019. – 38 с.
14. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:
лекції – 46 год, практичні заняття – 44 год, самостійна робота – 180 год. Разом – 270 год.
Методи: лекції з використанням мультимедійних презентацій; лекції у формі діалогу; демонстрація; навчальна дискусія; розв'язування задач та ситуаційних завдань; робота в групах; індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач; індивідуальні творчі завдання; тестові завдання; самоаналіз результатів.
15. Форми та критерії оцінювання:
Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.
Підсумковий контроль (40 балів): *екзамен* тестовий в кінці 3 і 4 семестру.
Поточний контроль (60 балів): тестування; розв'язування задач; оцінювання активності під час обговорення проблемних ситуацій за темами практичних занять; письмові індивідуальні творчі завдання за темами окремих практичних занять; оцінювання самостійної роботи.
16. Мова викладання: українська.

Завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва, д.е.н., професор

Г.Ю. Міщук

Розробник опису дисципліни:
доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва, к.е.н., доцент

Н.О. Мазур

DESCRIPTION OF EDUCATIONAL DISCIPLINE

1. Code: FP4 (Degree program *Human Resource Management and Labour Economics*).

2. Title: Labour Economics.

3. Type: compulsory.

4. Higher education level: the first (Bachelor's degree).

5. Year of study, when the discipline is offered: 2.

6. Semester when the discipline is studied: 3-4.

7. Number of established ECTS credits: 8.

8. Surname, initials of the lecturer / lecturers, scientific degree, position: Mazur Nataliia, Cand. Sci. (Econ.), Assoc. Prof.

9. Results of studies: After studying the discipline, the student should be able to:

- identify and analyse the main indicators of the number and movement of employees of the enterprise;
- analyse the relationship between the labour process and its results and the work capacity of the employee, his personal and qualification characteristics;
- analyse the peculiarities of the organization of workplaces, in view of their equipment with means and objects of work, planning and maintenance;
- determine labour productivity indicators and to find reserves for improving labour productivity at the enterprise;
- use the system of labour standards;
- choose and apply forms and systems of remuneration, determine the size of wages for the basic tariff systems of wages.

10. Forms of organizing classes: training classes, independent work, control measures.

11. Disciplines preceding the study of the specified discipline: fundamentals of economics, microeconomics, macroeconomics, statistics, basics of business.

12. Course contents: Labour as a leading factor in economic activity. Features of calculating the main indicators of the number and movement of employees. The quality of the workforce. Human ability to work. Labour organization. Labour process and its basic elements. Organization of workplaces. Separation and cooperation of labour. Working conditions. Collective bargaining regulation of labour relations. Working hours of the employee. Costs of working time and methods of their study. Labour rationing. Productivity. Incomes of the working population. Tariff system of remuneration. Payment of labour. Employee bonuses. State regulation of wages.

13. Recommended educational editions:

1. Grishnova OA Labour Economics and Socio-Labour Relations: a textbook. K.: Znannia, 2006. 559 c.
2. Yesinova NI Labour economics and socio-labour relations: textbook. manual. Kyiv: Condor, 2006. 432 p.
3. Labour economics: / for general. ed. GV Nazarova. Kharkiv: KhNEU named after S. Kuznets, 2019. 330 p.
4. Timosh IM Labour Economics: textbook. manual. Ternopil: Aston, 2001. 347 p.
5. 06-05-72 Methodical recommendations for independent study and implementation of practical tasks in the discipline *Labour Economics* for applicants for higher education of the first (bachelor's) level in the specialty 051 Economics / NO Mazur - Rivne: NUVGP, 2019. - 38 p.

14. Planned types of educational activities and teaching methods:

lectures – 46 hours, practical classes – 44 hours, independent work – 180 hours. Total – 270 hours.

Methods of teaching: lectures using multimedia presentations; lectures in the form of dialogue; demonstration; educational discussion; solving problems and situational tasks; work in groups; individual tasks for solving practical exercises and tasks; individual creative tasks; test tasks; self-analysis of results.

15. Forms and assessment criteria:

The assessment is carried out on a 100-point scale.

Final control (40 points): test exam at the end of the 3rd and the 4th semester.

Current control (60 points): solving tasks; assessment of activity during discussion of problem situations on the themes of practical classes; written individual creative tasks on the themes of individual practical classes; evaluation of independent work.

16. Language of teaching: Ukrainian.

Head of the Department of
Human Resources and Entrepreneurship, Prof.

H. Mishchuk

Prepared by
Cand. Sci. (Econ.), Assoc. Prof.

N. Mazur